СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XL. Ч. 296. Джерзи Сіті, Н. Дж., вівторок, 20 грудня 1932.

VOL. XL. No. 296. Jersey City, N. J., Tuesday, December 20, 1932. THREE CENTS.

ПОШАНУВАЛИ ТВОРЧІСТЬ КОМПОЗИТОРА МИХАЙЛА ГАЙВОРОНСЬКОГО

НЮ ЙОРК. — Сотки найсвідомішого нашого громадянства з Ню Йорку й околиць, а в тому числі й багато тут родженої молоді, як теж ті, що походять з Закарпатської України, мали нагоду почути в неділю, 18 грудня, в Українськім Народнім Домі нові твори нашого композитора, Михайла Гайворонського. А який панував сердечний настрій, видно найкраще по тім, що по концерті публика не хотіла ніяк розходитися.

Хор „Бандурист" під управою проф. Г. Палажія вивязався зі свого завдання надзвичайно гарно, а солісти-співаки як пані М. Гребенецька та п. П. Ординський і скрипак п. Р. Придаткевич, які віддавали самі твори Гайворонського, були засипувані прямо бурею оплесків. Як хор так і вони мусіли співати чи грати наддатки.

Чудову, до хвилі пристосовану, патріотичну і стрілецьку деклямацію віддала з чуттям і розумінням панна С. Перестюківна.

Про значіння народньої пісні Українських Січових Стрільців і про те, як повставали стрілецькі пісні Гайворонського, виголосив реферат д-р Л. Мишуга. Як тільки згадав імя Гайворонського, саля задудніла й змусила загально любленого й шанованого композитора по кілька разів вставати і показатися публиці. А по відчиті зробила йому сердечну овацію, викликуючи його на сцену. Підчас павзи представники нашого громадянства, вчителі й любителі музики, Січовики в стрілецьких одностроях та приятелі й знакомі складали Гайворонському привіти.

СМИТ ПРО ДОПОМОГУ БЕЗРОБІТНИМ.

НЮ ЙОРК. — Бувший ґовернор Смит звернувся до населення міста Ню Йорку, взиваючи його до доповнення збірки в сумі $15,000,000, призначеної на допомогу безробітним. Він казав, що в Ню Йорку є на 9 осіб один безробітний. Оті вісім осіб, що жиють відносно в нормальних обставинах, повинні памятати, особливо тепер з нагоди наближаючогося Різдва, що та девята безробітна особа не повинна бути без даху і голодною.

ЗАЛІЗНИЧНИКИ ПОКИЩО ПОГОДИЛИСЯ.

ШІКАҐО. — Залізничі юнії погодилися на 10-процентову знижку платень на дальшого пів року, себто до 1 серпня 1933 р. Та залізничі компанії стоять при тім, що вони матимуть право підчас тої умови повідомити юнію про евентуальну знижку платень по упливі умови. Вони теж не хочуть погодитися, щоби по упливі цеї умови залізничники мали право автоматично домагатися давної платні.

СНІГОВИЦЯ ТРОХИ ПОМОГЛА БЕЗРОБІТНИМ.

НЮ ЙОРК. — Коло 20,000 безробітних дістали дводневну працю при чистці міста від снігу. А як багато людей бажали дістати хоч ту роботу, видно найкраще по тім, що там, де призначували роботу для 80 людей, зголосилися до неї понад 2,000 безробітних.

ПОДАТКИ НЕ ДОПИСУЮТЬ.

ОЛБАНІ. — Ґовернор Рузвелт мусить знову позменшувати видатки і зменшити буджет на $50,000,000, бо податки так змаліли, що новий недобір виносить уже тепер $100,000,000.

ТАМАНІ БЕРЕТЬСЯ ДО ЧИСТКИ.

НЮ ЙОРК. — Тамані Гол зачинає чистку урядовців. Залишить на позиціях тільки таких, що є наскрізь льояльні проводови. Між іншими повикидують усіх тих, що їх попризначував на посади бувший мейор Вокер.

ШАЛЯПІН ВЕСТИМЕ МУЗИЧНУ ШКОЛУ.

НЮ ЙОРК. — Фйодор Шаляпін, славний російський бас, вестиме школу співу в „Ню Йорк Скул оф Музік".

ЗГОРІВ СЛАВНИЙ ЛЕТУН.

ДЕНВІЛ (Каліфорнія). — Клейр Кінсі Венс, летун-ветеран, відомий зі своїх геройських подвигів підчас світової війни, згорів враз з літаком, везучи почту. Сталося це в гористій околиці міста Денвіл підчас густої мраки.

МОДЕРНІЗУЮТЬ ФАБРИКИ.

НЮ ЙОРК. — На розбудову і модернізацію ріжних промислових підприємств призначено $105,266,429, щоби в той спосіб допомогти ще й ліквідації безробіття.

БУДУЮТЬ НОВІ ДОРОГИ.

АТЛАНТА. — На полудні беруться будувати нові дороги коштом $78,449,146, щоби дати працю безробітним.

ВМИРАЮТЬ ДІТИ ЧЕРЕЗ НЕДБАЛЬСТВО НОРСОК.

НЮ ЙОРК. — Вже померла третя дитина в „Ню Йорк Госпітел-Корнел Медікал Сентер" через недогляд норски, яка дала дитині інший лік, ніж був приписаний. Минулої суботи померло з тої самої причини двоє дітей.

НАСЛІДКИ ВИСОКИХ СТЕМПЛЕВИХ ОПЛАТ.

Впровадження польською владою високих стемплевих оплат і оплат на „Червоний Хрест" і безробітних потягнуло за собою дуже болючі наслідки. В культурно-освітних товариствах у містах і по селах припинилася майже всяка праця, бо улаштовання якоїнебудь імпрези потягає за собою такі великі видатки, що всякі доходи з таких імпрез ідуть всеціло на їх покриття, а часто навіть ще й не достає. Тому то наші товариства воліють сидіти тихцем і дармувати, щоби відтак з придбаних уже фондів, або й зі своїх власних приватних, не покривати дефіцитів.

МУЗИКАНТИ ПЕРЕД СУДОМ.

Захоронка в Новосілці, пов. Бережани, влаштувала фестин. На фестині грала дута орхестра з Новосілки. Був, як звичайно і поліціянт. Вчув, що орхестра грає „Ми гайдамаки"... і зробив донесення до староства на Прокопа Кузика і 12 музикантів. Староство їх вкарало, а вони зажадали віддати справу до суду. На розправі перед окружним судом у Бережанах, на котрій боронив їх д-р М. Західний, музиканти переконували суд, що грали не „Ми гайдамаки"... а „Батьку Тарасе..." Тому суд відложив розправу, щоби переслухати в характері знавця вчителя Баворовського з Бережан для ствердження, чи арія „Батьку Тарасе..." відповідає мельодії „Ми гайдамаки..."

РОЗМОВА З АЙНШТАЙНОМ.

Питалися недавно в Лондоні проф. Айштайна, творця теорії релятивности, коли людство признає його науку вірчою. Айнштайн відповів на те: „Це буде аж по моїй смерти. Наскільки не помиляюся, Німці казатимуть, що я був Німець, Французи, що я був Жид. Одначе коли покажеться, що моя наука була хибною, Німці казатимуть, що я був Жид, а Французи, що я був Німець".

ТРАМВАЇ З БЛОЩИЦЯМИ В С. Р. С. Р.

„Красная Ґазета" пише, що спеціяльна санітарна комісія, яка оглянула трамваєві вози в Ленінґраді, знайшла в більшости возів, побудованих до р. 1931, велику масу блощиць у шпарах лавок. Що з тими трамваєвими возами большевики зробили, „Красная Ґазета" не пише.

ГАРНІ ДОРОГИ.

На шляху Підгайці —Вишнівчик від 1—4 км. від кількох літ наложено стоси каміння, а шлях — самі ями та калюжі болота. Селяни не мають змоги доставити на торг збіжа, а як вже хто поїде, то мусить поломити віз, або покалічити коні.

ПОТРІЙНИЙ МОРД.

В громаді Пояна Гумей коло Роману (Румунія) зайшли бандити в хату селянина Даскала, як його не було дома. Бандити вбили сокирами його жінку, 22-літнього сина Александра й 4-літнього Михайла. Жандармерія арештувала підозрілих, котрі твердять, що вони невинні.

ПРАЦЯ ПІДБІГУНОВОЇ ПАТРУЛІ.

З далеких підбігунових околиць повернувся на днях канадійський парохід „Унґева", який відвідав найдальше на північ висунені острови і заливи. Плавба тревала 75 днів і за той час парохід зробив 9,000 миль дороги. В тому часі його кликали 25 разів на поміч. На пароході є гарно уладжена клініка для лікарської помочі Ескімосам. Природники студіювали дике життя в підбігунових сторонах, астрономи поробили поміри в часі затьміння сонця, а також переведено перепис ескімоського населення, навіть на найбільше висунених островах півночі. Де треба було, там теж урядувала поліція. Крім того пароплав відвідав усі урядові станиці. Зробивши 1,200 миль дороги на полудне і на північ і 750 миль на схід і захід в арктичних околицях, патруля відвідала 3,800 Ескімосів, себто більше як половину жителів на цілій території далекої півночі. Найнижча температура за час плавби була 28 степенів понижче зера.

ВЕДМІДЬ ДОБУВАВСЯ ДО ХАТИ.

До хати гомстедовця, 20 миль на північ від Римбей з Алберті, добувався цілу ніч великий ведмідь. Мабуть примушений голодом, ведмідь прийшов під хату і взявся розбивати двері. Не відомо, чим бувби скінчився той ведмежий жарт, якби не два пси господаря, що ввесь час завзято його атакували. Ведмідь мусів відганятися, опершись спиною на двері, і на такій пригоді минула йому ціла ніч. Рано, коли розвиднілося, поволікся до поблизького ліса.

Увесь час, як ведмідь був під дверми, родина в хаті, в тому й троє дітей, пережила кілька годин смертельного жаху.

ЩОБ НЕ ПЕРЕШКАДЖАТИ СУСІДАМ.

В Ціріху видано розпорядок, на основі якого всі особи, що грають на ґрамофоні у себе в хаті, або слухають музики при помочи радіо-апарату, обовязані підчас того замикати щільно всі вікна, щоби тією музикою не перешкаджати сусідам.

РЕКЛЯМОВИЙ ТРИК.

Шведський письменник Ерікосн після довшого побуту в Лондоні написав книжку про життя бідаків столиці Анґлії. Після того приїхав до Парижа й тут відібрав собі життя. Після смерти Еріксона його книжка стала незвичайно популярна й у короткому часі її переложили на шість мов. Але самогубство Еріксона, як догадуються, це був лише реклямовий трик автора, що хотів розбудити таким чином цікавість до своєї книжки. Зацікавлені довідалися, що матір і брат Еріксона дальше дістають від нього листи.

НАЙЛЕКШИМ ШЛЯХОМ.

Вязничний доглядач у Луцьку, Станислав Олькевич, пішов разом зі своєю любкою Вафелічевою на цвинтар, де застрілив її з револьверу, а потім і собі відібрав життя. Обоє не залишили ніяких листів.

800 ТИСЯЧ ЛЮДЕЙ У КАНАДІ ПОБИРАЮТЬ ДОПОМОГУ.

На основі провізоричного обчислення домініяльного міністерства праці в Канаді побирають допомогу, яка призначена для безробітних, вісімсот тисяч мущин, жінок і дітей. З того числа є біля 144 тисячі осіб, які не мають сталого заняття від 1919-го року, а біля сто тисяч переходових безробітних. Майже половина безробітних, твердить міністерство праці, прибули до Канади в останніх роках.

НЕРОЗУМ БАТЬКА СПРИЧИНИВ СМЕРТЬ ВЛАСНІЙ ДИТИНІ.

На албертійській фармі, недалеко Брукс, фармер Дж. Каен кинув дручком між дітей і поцілив у голову 10-літню доньку, яка на місці впала нежива. Нерозумний батько каже, що той страшний вчинок він зробив з пересердя, бо діти робили коло хати страшний вереск.

БАНДИТСЬКИЙ НАПАД.

Вечером, біля 9-тої год., 31. жовтня „невідомі" справники напали на Івана Демчишина, молодого парубка з Викіт, самбірського повіту, на вулиці та так страшно його збили палицями, що непритомного відвезено його до судового лікаря, а на підставі зізнань внесено скаргу проти постерункового поліції у Воютичах, п. Кобялки, в якім побитий пізнав одного з напасників.

Тої самої ночі цей постерунковий Кобялка ввійшов до хати Марії Репецької, де сиділи громадські вартівники Михайло Казан і Іван Гаврилів, та казав їм вийти на подвіря. Коли вони вийшли, „хтось" зачав їх бити палицями, освітивши електричними лямпками; нападені втекли до хати і звернули постерунковому увагу, що їх бють, а цей накинувся на них з грубою лайкою: „ідз, к—ва ці маць; нікт цен не біє"... і вигнав знову з хати.

ДУНІКОВСЬКИЙ ПІД ЗАМІТОМ ОШУКАНТВА.

Голосний свого часу інж. Дуніковський, що нібито винайшов спосіб фабрикувати хемічним шляхом золото, стане в найближчому часі перед судом у Парижі під замітом ошуканства. Експерти, що розглядали винахід Дуніковського, зложили для нього дуже некорисну опінію.

ДУШОГУБСТВО.

У Глубічку, пов. Борщів, Антін Секундяк убив друком свого товариша, Павла Цицая. Причина душогубства невідома. Секундяка арештовано.

ЗБРОЯ В НЕПОКЛИКАНИХ РУКАХ.

Окружний суд у Ломжі розглядав справу 17-літньої учениці VI. кл. жидівської ґімназії Рахелі Ротшільд, обвинуваченої у вбивстві. Підчас вправ у стрілянні вона так незручно орудувала крісом, що поцілила в голову вчителя фізичного вишколу, Владислава Смеліту, наслідком чого він на другий день помер. Обвинувачену засудили на 5 місяців вязниці, але на основі амнестії кару їй дарували.

ПЯТЬ МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ ПЕРЕД ПОЛЬСЬКОЮ ШИБЕНИЦЕЮ

СУДЯТЬ ЗА НАПАД НА ПОЧТУ В ГОРОДКУ ЯГАЙЛОНСЬКІМ ТА ЗА ВБИВСТВО ГОЛУФКА.

ВАРШАВА (Польща). — У Львові розпочалася розправа перед наглим судом проти пятьох молодих Українців. Влада обвинувачує їх у нападі на почту в Городку Ягайлонськім та за вбивство члена варшавського сойму, Голуфка. Як відомо, Голуфка вбито півтора року тому в Трускавці саме в той час, коли він розпочав був широку акцію серед Українців за порозуміння й компроміс з польським урядом. Вбивство Голуфка поклало кінець цій акції.

Від того часу поліція арештувала багато молодих Українців, стараючися причіпити їм вину за вбивство Голуфка. Всіх раніше арештованих звільнено ще перед судовою розправою, бо поліція не змогла знайти найменших доказів їх вини.

КЛОПОТИ ПОЛЬЩІ З ФІНАНСАМИ.

ВАРШАВА (Польща).—Фінансовий стан польської держави тепер такий, що уряд вважав потрібним заспокоїти своїх громадян тим, що оголосив, що чутки нібито уряд не буде зменшати платні всім службовцям, неправдиві. Навпаки, уряд зменшить платню, щоб тим полекшити напруження буджету.

Щодо сплати довгів Злученим Державам, польський уряд буде чекати на те, що надалі робитиме Франція. Назагал польська держава все більше має клопотів зі своїми державними фінансами, яких не вистарчає на покриття біжучих потреб.

НОВИЙ ФРАНЦУСЬКИЙ КАБІНЕТ.

ПАРИЖ (Франція). — Бонкур сформував новий кабінет міністрів. До уряду ввійшла більшість міністрів, що були в уряді Еріота. Всі міністри — сторонники виконання Францією своїх зобовязань супроти Америки. Міністром фінансів призначено визначного фінансіста Шерона. Сподіваються, що він буде старатися заплатити Злученим Державам рату, якої Франція не заплатила на час 15 грудня по своїм воєним боргам.

КРУТЯТЬ У СПРАВІ ІНСУЛА.

АТЕНИ (Греція). — Справа з виданням Злученим Державам шікаґівського фінансіста Інсула, якого видачі домагається Америка, знову затягається на довше. Адвокат Інсула домагається представлення йому ориґінальних документів, присланих американським урядом грецькому урядови. Він хоче ті документи ще раз переглянути, бо має відомости, що Злучені Держави домагаються видачі їм Інсула нібито з політичних мотивів.

ПРОТИІТАЛІЙСЬКА ДЕМОНСТРАЦІЯ.

БІЛГОРОД (Югославія). — Міецеві студенти врядили величезну протиіталійську демонстрацію. Після протестаційного віча „проти італійського імперіялізму" та „проти тиранії Мусолінія" протестанти направилися до площі Славія, де міститься італійське посольство. Та поліція не допустила демонстрантів до посольства.

ДАЛЬШИЙ РОЗЛАМ ГІТЛЄРІВЦІВ.

КАСЕЛЬ (Німеччина). — Шістьсот членів гітлєрівської армії, „штурм-труп", виступили з націонал-соціялістичної орґанізації. Вони заявили свою солідарність з тими лідірами соціял-націоналістів, які покинули Гітлера. Сподіваються дальшого розламу серед гітлєрівців, який від лідерів перекинувся на гітлєрівські маси.

Сам Гітлер заявляє на вічах, що він, як капітан на кораблі, залишиться до кінця на чолі соціял-націоналістичної партії навіть тоді, коли вона буде остаточно гинути. Гітлер сподівається спинити дальший розлам у партії й зберегти своє панування в ній.

КАЙЗЕР МОЖЕ ПОВЕРНУТИСЬ ДО НІМЕЧЧИНИ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Можливо, що уряд значно змінить спеціяльний закон „охорони републики" в тому сенсі, що знесе заборону бувшому кайзерови Вільгельмови вернутись до Німеччини. Та ще питання, чи Голяндія, де Вільгельм знаходиться в становищу інтернованого, дозволить йому виїхати звідти.

Дехто думає, що такий дозвіл можливий, коли взяти на увагу, що вже багато дечого з часів Великої Війни змінилося, як наприклад, фельдмаршал Гінденбурґ, котрого видачі домагалась антанта для поставлення під суд „за кримінальні злочини", які доверщила німецька армія під його командою, тепер став президентом републики. Таких справ, як Гінденбурґова, є ще багато, але за них забуто.

"SVOBODA" (LIBERTY),
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Загряницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свобода": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПРИГАДКА УРЯДОВОЇ МАТЕРИ

Урядовою матірю назвав хтось федеральне Бюро Дітей у Вашингтоні. Назва досить відповідна, бо Бюро має дбати за здоровля й життя дітей Америки, яких є до 43 міліони.

Як примір того, яку службу сповняє це Бюро, може послужити недавна осторога цього Бюра до матерей про піклування за дітей. Осторогу видано з нагоди безробіття. Говорить вона про вплив безробіття на здоровля дітей. Бюро признає, що безробіття покищо не відбилося відємно на здоровлю дітей, бо, як показує статистика недуг і смертей дітей, здоровля дітей удержується на такій самій, як не кращій, висоті, що до безробіття. Та рівночасно Бюро вважає потрібним остерегти родичів перед занадто великим оптимізмом. Часто буває, кажуть лікарі Бюра, що наслідки слабкого відживлювання, яке звичайно може бути наслідком безробіття кормителя родини, показуються не відразу, а доперва богато пізніше, може аж тоді, як само безробіття забулося.

Це є доцільна осторога, бо вона багато потрібніша, ніж осторога перед чимось, що відразу показує свої наслідки. Бюро Дітей звертає увагу родичів, що наслідки ослабленого відживлювання дітей можуть показатися дуже пізно, а як вони показуються пізно, то звичайно вже запізно недостачі поправляти.

Що ця небезпека не є вифантазувана, але дійсна, показується з деяких фактів, як приміром з поменшення вживання молока населенням Америки. Відколи настало безробіття, консумція молока постійно зменшується, а молоко — це для дітей одна з найголовніших пожив, бо воно має в собі найважніші складники, потрібні для діточого здоровля.

У своїм річнім звіті Бюро говорить також про інші справи, що відносяться до дітей, як приміром про вплив їждження старших дітей тягаровими поїздами по краю, та про діточу працю по фабриках і копальнях, а в кождім разі говорить фактами та витягає з них розумні висновки. Через те Бюро Дітей отає одною з найкорисніших урядових установ. Його поради заслугують на те, щоби на них звернути увагу. Матері дітей добре зроблять, як не занедбають відживлювати дрібні діти, не зважаючи на безробіття.

Е. Онацький, Рим.

РОСІЯ Й УКРАЇНА В ВІДНОШЕННЮ ДО ЕВРОПИ

I.

Межі Европи.

Досі межі Европи, на всіх географічних мапах та в усіх підручниках, знаходилися на Уральських горах, а тому цілий світ привчився дивитися на Росію, як на европейську країну.

Але події останньої большевицької революції, з її дикою жорстокістю, з її яскраво колективістичним характером, з її містицизмом, а особливо з тим її, — явно антиевропейським, — напрямком, що надає їй московський уряд, піддали і скріпили ідею, що радянська Росія є зрештою країною азійською, а не европейською.

І так, наприклад, на інтернаціональному науковому Конгресі імени „Вольта", що відбувся від 12 до 20 листопада в Римі, з ініціятиви й під керуванням Королівської Італійської Академії, академік Бонфанте відкинув зовсім географічну концепцію Европи.

„Европа, — пише він у своїй доповіді, **та її цивілізація"**, — не є географічний суходіл, але лише історичний витвір. Вона обіймає перш за все ті країни, де влада Риму поширила й змінила грецько-римську та середньо-земноморську цивілізацію; а по друге — країни, в котрих в середні віки та сама грецько-римська цивілізація поширилася мирно й без явного панування Риму, — головно отже країни німецькі. Петро І. Великий переняв був також ідеєю ввести й Росію до европейської цивілізації. Його намір збанкротував: Росія робиться знову Азією".

Другий докладчик, п. Сесса, почавше свою цікаву доповідь **„Большевицька Росія в відношенню до Европи"** таксамо:

„Большевицька Росія, в відношенню до Европи, представляється як одиниця окремої цивілізації, як один світ у відношенню до другого. Якщо царська Росія мала риси, які відріжняли її від Европи, то **большевицька Росія не має більш нічого спільного з західно-европейськими цивілізаціями.** Єдність европейської цивілізації походить з Риму; Росіяж ніколи не бачила римських легіонів і ніколи не знала римського права та римської цивілізації. Але бачила за те татарські орди Чингіс Хана й Тамерляна, чотири століття несла ярмо татарського рабства й запозичила в Татар основи своєї першої державної організації. Вона не знала навіть християнського Риму, бо християнство зявилося їй зі Сходу, через Византію Константина. І тому, якщо царська Росія була відмінна від Заходу, то теперішня большевицька Росія, зі своїм радянським режимом, має чисто антиевропейську функцію..."

Бофанте і Сесса виходять з точки погляду виключно ідеольогічного й намагаються виказати духові та економічно-політичні відмінности, що витворюють безодню між країнами Західної Европи й Східною Европою, окупованою тепер большевицькою Росією. Академік Даінеллі знаходить також географічні причини такої відмінности („Географічні причини европейської унітарної цивілізації") й проводить межі по уявній лінії устя Висли (Данціг) до устя Дністра (Одеса):

„З одною боку — пише він — поміж принятою досі умовною межею Азії (Уралем) і цією лінією лежить простора й компактна **континентальна** маса; з другого боку, на захід від цієї лінії, лежить територія, що все поволі звужується, розбивається на півострови, вирізблюється в своїх берегах, супроводиться натовпом островів, великих і менших, — територія, що зрештою представляється сама як ніби півостров, і що її типово морський характер знаходиться в гострому контрасті з **типово континентальним** характером другої, східньої половини".

Виходячи з цих географічних мірковань, Даінеллі намагається також виказати, що східна Европа, або, інакше кажучи, большевицька Росія, представляє, в відношенню до західньої Европи, окрему одиницю також і що до фактів цивілізаційних: типу хліборобства, форм земельної власности, типів житла, густоти населення, і констатує, що „кожний з цих фактів виявляється з ріжними характерами, часто цілком протилежними, в обидвох Европах, залежно від їх ріжних натуральних географічних умовин... і що обидві Европи відріжняються своєю економією, яка є наслідком всіх отих зазначених фактів, своїм мистецтвом, релігією, мовами і т. д.

Залишім оті чисто географічні — метеорольогічні та орографічні умовини, які ніколи не були би вистачальними — особливо в наші дні, коли людина більш чи менш вже панує над природою, — для зясування відмінностей чи виправдання одноманітности цивілізації: досить вказати на Ірляндію й Англію, де клімат і натура мало чим відріжняються й де проте відмінности психольогічні та натуральні нахили обох народів є такі відмінні, й навіть цілком протилежні.

Перейдемо до фактів „цивілізаційних".

Первородною хибою доповідей і тверджень Бонфанте, Сесси і Даінеллі є їх закорінена звичка вбачати в Росії оту — нині вже поховану — велику монолітну емперію, в котрій московська політика зуміла дуже зручно поховати цілу купу ріжних народів і націй, ріжного щабля культурного розвитку й ріжного походження. Падання царської імперії виявило це й відкрило здивованим очам цілого світу низку ріжних народів, які із зброєю в руках почали захищати своє право на власну політичну й національну незалежність. Деякі з цих народів, як польський, фінляндський, естонський, литовський, латвійський — вспіли визволитися від московського ярма. Другі, як український, білоруський, грузинський тощо, — після років війни й пізніших повстань, були знову підбиті, силою зброї, але продовжують жити ідеалами свободи.

Докладчики на конгресі „Вольта" забувають цілковито ці факти й говорять про Росію як про якийсь моноліт. Особливо це виявляється у Сесси:

„Большевицька Росія, в відношенню до Европи, представляється як окрема цивілізаційна одиниця, як один світ у відношенню до другого..."

І це мене дуже дивує, бо Сесса, як один з найбільш глибоких знавців російських справ, знає дуже добре, що большевицька Росія є тим менше „одиниця" (власне „єдність" — „уніта"), наскільки складається не з одної держави, але з ріжних республик, які формують „Союз Республик", — отже має форму федеративну, яка виникла не з абстрактної фантазії большевицьких теоретиків, але з конкретної необхідности позискати, **примирити з собою народи, даючи їм, після кривавої боротьби, видимість національної і культурної — але не економічної!** — незалежности. І тому, говорячи з точки погляду лише економічної, Сесса мав би цілковиту рацію, але в такому разі він не повинен був говорити про „цивілізаційну одиницю", бо цивілізація є не лише економія. І тому також, якщо Сесса каже, що „коли царська Росія мала риси, які відріжняли її від Европи, то большевицька Росія не має вже нічого спільного з західно-европейськими цивілізаціями, — то він іде заскоро: цивілізація не відміняється і не витворюється на протязі п'ятнадцятьох років, але хіба на протязі століть.

Але тут треба запитати: „Що саме розуміє Сесса під назвою „большевицька Росія?".

Проф. Де Рейнольд в своїх „Міркуваннях про Европу" наводить відповідь, яку дав Конфуций одному з своїх учнів, котрий запитав:

„Що ви зробилиб перш за все, колиб вас обрали китайським імператором?

Китайський мудрець подумав хвильку й відповів:

„Я почав би від того, що зафіксував би значіння слів".

І дійсно, в цій дискусії про Росію треба булоб перш за все зафіксувати справжнє значіння слова „Росія", що його продовжують розуміти відповідно до старої доктрини царської політики. А тимчасом булаб вже пора вдивлятися в конкретні факти життя, а не жити старими віджилими концепціями.

(Кінець буде).

С. Васильченко.

РОМАН

...Роман уже школяр. Діждавшись осени, він сказав батькові, що піде до школи вчитися, сам пішов до вчительки й записався в школярі.

В школу увійшов він як своя людина: з учителькою поводився по домашньому, просто, а в клясі на лекціях сидів, як у своїй хаті.

Ось він пише тепер палички **та кружечки**; сидіти на ослоні незручно, і він пише, стоячи на одній нозі. Цупкі пальці ніяково держать перо, сам він щиро пильнує роботи. Носом сопе так, що чути на другому кінці кляси. Сорочка йому висунулась і штанята тільки що держаться. Пише Роман з великою охотою; іноді на хвилину одірветься од роботи, скоренько огляне очима клясу, штовхне свого сусіда, що розклався з ліктями, підтягне штани, шморгне носом і знову до роботи.

Одхилив голову на бік, глянув на своє писання й запишався. Через плече зазирнув до свого сусіда й зареготався на всю клясу.

— Тітко, чи як вас! — гукає він до вчительки, — ось гляньте сюди: Гарасим якого кілля понаписував: чи не думає він ліс городити?

Школярі підняли регіт. Вчителька моргається.

Підійшла до нього й наказала сидіти тихо, не роздивлятись на всі боки та глядіти свого діла.

— Що я тэм такого сказав, — думає Роман, — що немов сердиться оця... баришня?

Надокучило йому писати палички та кружечки; він перекинув сторінку і став малювати собі коня. Кінь вийшов поганий, зате хвіст і грива такі, як і хотілося Романові. Він надув щоки й став пихкати, пригадуючи собі, як кінь басує. Потім мерщій кинув перо. Схопився з свого місця й побіг з кляси.

— Ты куда это? — припинила його вчителька.

Роман сказав. Усі школярі зареготались.

...Роман стоїть навколішки коло порога й сміється.

— Ну, а як же я буду тут писати? — питає він вчительку.

— Ты теперь писать не будешь, — каже йому вчителька.

Роман трохи постояв, вийняв з кишені ножик і став стругати якусь паличку.

Вчителька вгляділа й одібрала в нього ножик і паличку.

„Кумедія та й годі", — думає Роман.

Здвигнув плечима й задумався. Нудьга взяла його. Він став заглядати через голови школярів у вікно.

— Петре! — крикнув він відразу, — он уже поїхали ваші батько з торгу і телицю повезли!

В клясі стали знов сміятись. Учителька розсердилась, аж почервоніла.

— Если не будешь ты хорошо вести себя в классе, — промовила вона суворо, — то я тебя совсем выгоню из школы. Болван.

Романові робиться ніяково; він моргає очима й дивиться на школярів. Усі сидять тихо, навіть боязно...

„Е, тут щось не так" — думає собі Роман.

Роман, ідучи до школи, ховзався на леду й увалився. В клясі він скинув мокрі штанці й повісив на гарячий грубі сушити. Сам остався в одній довгій сорочці.

У клясу ввійшла вчителька. Вона можеб і не помітила, що Роман сидів у самій сорочці, та старші школярі підняли регіт.

— Чего это вы? — питає вона одного.

Той регочеться й показує пальцем на Романа.

Вчителька глянула й одступила.

— Где ты девал свою одежду? — крикнула вона.

Роман показав рукою на грубку, де висіли мокрі штани, й почав розказувати:

— Я йшов через лід, та ненароком увалився...

— Оденься сейчас же! — перебила вчителька. — Обожди я расскажу твоему батьке — он тебя выпорет хорошенько, тогда не будеш увалиться. Разве можно сидеть в классе раздетым? Это тебе не дома, это тебе школа. На печи у себя будеш сушиться, а не в классе. Ступай к сторожу обсушись.

Роман вийшов насеред кляси, стяг з грубки вогкі штани і, плутаючись у довгій сорочці, аж закурив з кляси.

Вчителька не збрехала: якось побачила вона Романового батька коло церкви і сказала йому, що Роман у клясі дуже пустує. Розказала й про те, як Роман увалився. Романові дома в перший раз прийшлось покоштувати березової каші, і він помалу став розуміти, що школа — не своя хата, а вчителька не тітка.

Невесело щось стало Романові в школі...

Роман складає слова за вчителькою. Вчителька сердита, червона, стукає паличкою по ослоні перед самим носом у Романа й пискливо кричить:

— Ну, говори за мной — пе-ре-пе-ля-та.

— Пе-ре-пе-ля-та — тягне за нею Роман по складах.

— Ну, скажи сразу, что вышло?

Роман чмихнув носом і тихим голосом промовив: — „перепелинята".

— Не перепелинята, дубина ты, а перепелята, слышишь — перепелята! — викрикує над самим ухом учителька. — Ну, говори еще раз.

Роман сам чує, що він це так, як учителька вимовляє те слово, та, на велике його диво, помічає, що язик йому немов отетерів і не слухається його. Немов який дідько сіпає за нього.

— Пе-ре-пе... — націляється помалу Роман казати, потім заплющує очі й разом випалює — **линята**.

Вчителька важко дихає, хлопці регочуться.

Довго билася вона на цьому слові з Романом, поки вкрай вимучила себе й хлопця. Роман по складах проказував вірно — разом же слово казав так, як привик він давно його казати вдома. Вчителька махнула рукою на Романа й відійшла. Роман сів змучений і засоромлений.

Між школярами скоро рознеслась новина: Роман не вчитає. Роман сам дивується, що він, бувши таким бідовим хлопцем, не вчитає букваря. Школярі на перемінах не давали Романові спокою.

— Романе, — взяли вони до його — ану скажи мясо... Романе, що то означає: кафтан? Романе, що робить учителька у клясі з дітьми?

Роман засоромлюється й вимовляє — „мнясо", „кафтан прожог" — по його вийшло: собака десь дірку прогризла, а слова „учитель в классе беседует с детьми", він пояснив так: учитель в класі збісився з дітьми.

І почалося щось чудне діятися з Романом: дома й на вулиці — Роман, як Роман, в клясі Романа всі за дурня мають. Догадується він, що є тут якась кривда, а яка саме — не зрозуміє, тільки на вчительку серце має.

Потім усе це обридло йому до краю. Він став лінуватися, пропускати лекції, і одного разу прямо сказав дома, що він більше не хоче ходити до школи. Його набили й вигнали. Роман всеж таки в школу не пішов. До обіду він протинявся десь по бурянах, а як стали школярі йти з учення по домівках, пішов і він додому. Кілька разів йому так удавалося одурити домашніх, потім діло розкрилося. Батько іззнинив Романові попругою все тіло. Не помогло — Роман уперто сказав: нехай його хоч убють, а в школу він не піде.

— Чи знаєш що, старий? звернулася якось до Романового батька мати, — чи йому хліб їсти з тої грамоти?... Хай краще йде до хазяїна та провчається до діла.

Роман повеселішав.

Одного ранку, після довгої одлучки, Роман прийшов до кляси. Коли увійшла вчителька, Роман не сидів на лавці, а неподзвигнений стояв коло порогу, з книжкою під пахою. Він вважав уже себе зовсім одрізаним од школи й дивився на ослони, на казенні стіни, як на щось далеке йому, чуже. Прочитали молитву; тоді Роман підійшов до вчительки й оддав їй шкільну книжку.

— Я не буду ходити до школи! — сказав він.

Вчителька почала розпитувати, що він буде робити вдома.

— До хазяїна піду, — промовив Роман і пішов до дверей.

Вчителька ще хотіла щось сказати. Роман її не слухав і був уже за дверима.

В коридорі він спинився й подумав. Потім вернувся, прочинив у клясу двері, просунув туди голову, не здіймаючи шапки, і тоненьким голосом, передражнюючи вчительку, пропищав:

— Какой ті балван!... ні скажіш — пі-рі-пі-лі-ня-та... Га, щоб вони були видохли тобі! — додав він баском, як чабан. Потім, під регіт усіх школярів, стукнув дверима і, скільки духу, подався од школи.

Що ліпше йде?

Якийсь підрядний письмака, якого книжка діждалася незаслужено кілька накладів, хотів насміятися з Пірона, що його книжку мало читають. Пірон відповів: „Консумція жолуді перевищає сто разів консумцію ананасів. Та хто їсть жолудь?"

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

THE LURE AND DIFFICULTIES OF ORGANIZATION.

The letter contributted by Mr. Alexander Jezusko of St. Louis, Mo., rouse my interest and I hurry to respond to it. He is rather disappointed in the activities of the local Ukrainians and he thinks it will improve matters if people of other localities will write in the Ukrainian newspapers what they think of the Ukrainians of St. Louis. By this, I inter, he means that those from outside should shame the St. Louis people into doing more for the Ukrainian cause.

I for one, would gladly respond to any Ukrainian activity in any locality, but I would not comply fully with such a request because it does not seem to me to be the proper way to arouse the people's interest in activities. Throwing stones at others would do no good. What right have we to criticise them? Are we, those of Ukrainian descent, who live in other cities, better than the people of St. Louis? To my knowledge we are all alike, no matter where we live, whether in St. Louis or Boston, San Francisco or New York. Even if a locality is behind because of some handicap, does this give another locality that is a head in social activities the right to cast critical eyes upon it? Would it not be better to rejoice in the beginning of such activities and to encourage those who have some start at least? Would it not be better to show them the beauty and the wisdom in their start, no matter how modest they be, and to induce them by good word to continue to do more in those directions? Returning to the example set by St. Louis, haven't these people enough ground to rejoice in the work begun and to draw from them encouragement for further activities? Mr. Jezusko admits this tacitly when he urges us to urge them to do more. To be sure, you find many obstacles in your way, but who does not find them? Have the American organizations less? They have greater facilities, greater means to accomplish their aims; but their obstacles are by no means negligible. Though we are tempted by these greater offerings and impressed with spacious club rooms, with varied indoor and outdoor sport facilities, with reading rooms and well-stacked libraries, with lectures on every imaginable subject, with plenty of wholesome social entertainment, and so forth, one would think that a person joining such an organization would find everything. We are assured that we would, we are taught in schools and by other agents who draw us together that we should not form national groups. Yet those who have joined these American organizations know it is different. We participate in the various activities of such organizations, we take advantage of the facilities offered by them, yet we feel that something is missing. We still feel the difference between those who come of American-born parents and ourselves though we have the same training. They, too, feel the difference although they may try hard to conceal it. Their association with us is only to a certain degree. Those of us who try to work with them find sooner or later that we have to separate and join or form national groups in order to work in manner fully satisfying the demand of our souls.

If the Americans fail in one respect we might have difficulty in another. We have not as yet learnt to work in unison. We strive to get ahead of one another. Before the officers get the chance to carry out our plans we have already others, or we show discontentment so vividly that further progress must be ceased. We still do not know good leaders. Often we support those who are not capable leaders with experience in organizations. We are carried often by petty and selfish feelings, these personalities breed hard feelings and disturb the organization work. We also overestimate the strenght of the organized group and instead of proceeding gradually to attain our purposes, we, therefore, meet with failures which create great corruptions among us, and we loose faith in our abilities. Though these are bad effects they all tend to be removed eventually with the growth of experience in organization work.

Mr. Jezusko gives me an example to the point. He writes that he called a meeting for the evening following the dance given by the club. He seems confused because nobody but himself, the chairman, and the secretary appeared. Well, he has no reason to complain. It was to be foreseen. A meeting called for a day following an evening of heavy activities cannot be attended. An experienced leader would not even call such a meeting. If the members demanded it he would use his influence to stop them from making the program of the organization too bard and too exacting. Such a program hurct the organization more than it helps it. Therefore, Mr. Jezusko can now write this incident to the credit side of his experience, and not to take it so much to heart as to mind. Instead of expecting the people of other cities to write about the failure of the club membership to appear at the meeting following a dance we should rather remember this forever that no meeting should be called under similiar circumstances.

Now that we are in the swing of it, let us continue with our experiences in organization work. It seems to me that many of our organizations fail because the officers of the organization do not prepare the mittings properly. We often have no program for a meeting, we do not call one topic after another, but allow the meeting to drift from one subject to another; and instead of preparing the program, we expect the subjects to crop up by themselves. Our discussions are long and empty. Is there any wonder that personalities leap up instead, that the members grow more and more chilled and indifferent? What is the remedy for this? No other than to do the right things. Organization work must be run systematically. Those organizations that will learn the right ways will survive, and those that will not will perish.

Looking at the people of Ukrainian descent I am by no means disheartened. Quite the contrary. I see so much talent in them and such genius for thinking that I am quite positive that they will quickly pick up and learn what they have failed to learn due to unfavorable conditions Every day brings me new evidence of this basic conviction of mine. Even in Mr. Jezusko's letter about the activities of the Ukrainians of St. Louis I find many things to encourage me. I see them in a colony far from contact with other Ukrainian colonies, doing their bit to show America that high culture and beautiful things they have with them stored in their hearts and minds from Ukraine. I have never harbored for one moment any doubt that we are bound to be a great success. Let us discontinue nagging and finding faults, but instead let us move forward by substituting new principles, and bring to surface our strong points in place of the weak. We will have cooperation. More will rally to work and PROGRESS with SUCCESS will be the results.

K. Schutock Kedrowsky.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

КАРНЕҐІ ПА.

Листопадове Свято.

Українська громада при церкві св. Петра і Павла в Карнеґі відсвяткувала Листопадове Свято дуже торжественно.

В неділю, дня 13 листопада, по Службі Божій о. Маріян Кучер відслужив панахиду над могилою в честь поляглих борців за волю неньки України. Могила була дуже красно влаштована, заквітчана вінцями з хризантемів, а над могилою стояв трираменний хрест з вінцем з дубового листя. На хресті миготіли наші народні синьо-жовті прапори. З середини горішнього коротшого рамени звисали дві синї ленти з золотими написами „Поляглим Борцям за Волю України". Підчас панахиди виголосив священик патріотичну проповідь про значіння Першого Листопада, про могили стрілецькі, які є свідками нашої минувшини і слави, про мучеників церковних і мучеників-борців народніх, які віддали життя за нарід, за його добро, за його волю, про пошану поляглих борців і закінчив словами: „Будьмо певні, що нарід, який жертвує життя за ідею, за волю вітчини, буде жити. Будьмо певні, що так, як Христос воскрес із мертвих, так воскресне Україна, сильна, могуча, від Кавказу аж по Сян".

По панахиді відспівано на колінах „Боже великий, єдиний, нам Україну храни".

А вечером в 8 годині розпочався святочний концерт в честь поляглих Борців в просторій парохіяльній галі.

На сцені видніла могила, і як в церкві, так і тут, по боках могили стояли хорунжі з прапорами товариств.

Свято розпочав вступним словом о. парох Кучер, пояснюючи зібраній публиці, яка виповнила галю по береги, значіння Першого Листопада.

Хор „Боян" під вмілою рукою діріґента п. Й. Букати розпочав концерт, який складався з пятьох частей, дуже по мистецьки виконаних. Видно, що діріґент мусів багато доложити труду, щоби так майстерно все виконати. Одну, але довгу точку на концерті виконали шкільні діти, і то так старанно і бадьоро, що публика не могла надивуватися.

По першій частині концерту виголосив реферат учитель Йосиф Буката. Він доказував, що український нарід має право до вільної, самостійної держави, наводячи історичні факти, що Україна була самостійна за панування князів і гетьманів і що лише через захланність ворогів-сусідів Україна стратила свою самостійність. Перший Листопад 1918 року, говорив бесідник, показав нам, що наш нарід не забув про світлу славу нашої України, бо хватив за зрбою, щоби вибороти їй самостійність. Були невдачі, та вкоротці прийде ще раз Перший Листопад і тоді певно український нарід вибере волю і самостійність для своєї української держави. Публика реферат приняла з одушевленням і нагородила п. Букату довгими оплесками. По другій частині концерту виголосила реферат по англійськи панна Марія Бек, абсольвентка прав з Пітсбурга. В рефераті обговорювала події перших днів Листопада 1918 року й доказувала, що наш нарід могучий і йому належиться бути самостійним і мати свою державу. Публика з великим задоволенням вислухала її реферату і гучними оплесками подякувала їй, а щоби не думали, що панна Бек не знає української мови, о. М. Кучер попросив її, щоби сказала кілька слів по українськи. Потім панна Бек промовляла ще й по українськи на тему святочного дня.

Опісля виходили представники з товариств і складали свої вінці на могилу поляглим Борцям, а жертви грошеві на УВО і на інвалідів. Першим представником від Січи ім. Богдана Хмельницького був п. Стефан Харітан, який зложив вінець на могилу і грошевий дар зі словами: „Як праведний Симеон просив Бога, щоби дозволив йому дожити тих днів, щоб він побачив Спасителя-Месію Ісуса Христа, так я прошу Тебе, Боже, дозволь мені дожити тих днів, щоби я побачив світле воскресення України і Сонце Волі для мого народу". Другим представником від товариства ім. Тараса Шевченка був п. Петро Карабін, який зложив грошевий дар на УВО і сказав: „Велику радість відчуваю, що в імени товариства можу зложити дар на УВО на могилу тих, які життя дали за Україну, які лишили заповіт: боріться, доки не поборете". Третім представником з Січи, відділу У. Н. Союза, був п. Йосиф Сус, який передав дар і сказав: „Спіть спокійно, Борці-Герої, ми вас все будемо згадувати і боротись будемо доти, доки Україні не виборемо волі". З Українсько-Американського Горожанського Клюбу представником був п. Стефан Ялечко, який зложив дар і сказав: „Я маю нині велику честь, що складаю на могилу Борців дар на УВО і заповідаю, що ми, горожани в Америці з українського роду, будемо складати жертви на УВО, щоби воно ставало все на пяти Ляхам і доти їх непокоїло, доки не покинуть нашої рідної землі". Представницею від У. Д. Т. св. Ольги була панна Анастасія Венґрин, яка зложила гарний вінець на могилу і передала дар від товариства зі словами: „Радію, що в імени української молодіжи, яка роджена на вільній землі Вашинґтона, можу зложити вінець на могилу героїв, які полягли за волю вітчини наших родичів, і боліло, що ми, Українці, не маємо вільної держави, але знаю, що Бог змилується і мому великому народови дасть волю і велику вільну державу".

Всіх представників представляв о. М. Кучер і кождого представника публика витала оплесками.

До всіх пісень на пяні приґравала панна Олена Корба, а на павзах на пяні приґравала панна Юлія Адзима.

Сольові пісні і дуети дуже вміло відспівали Анастасія Венґрин і Емілія Гончар.

В програму концерту входили пісні композиції Лисенка, Гайворонського і Нижанковського, а декламації були з творів Олеся, Лепкого і Черкасенка.

По вичерпанню програми забрав ще слово о. М. Кучер і підкреслив, що до здійснення ідей треба жертв. Вся воля окуплюється дорого, а то жертвами, тож за волю України пішло вже багато жертв, а багато жертв ще піде. Прийде час, що Україна ще жертв попросить і кождий має бути готовий до жертв, бо воля і самостійність окуплюється лише жертвами. Концерт закінчено українським гимном „Ще не вмерла Україна".

Листопадове Свято, яке відбулося в Карнеґі цього року, було одно з найгарніщих, які колинебудь відбулись і мало велике моральне значіння, бо піднесло всіх на дусі.

В часі свята жертвували: Січ ім. Богдана Хмельницького, від. У. Н. П., $10.00; Товариство ім. Тараса Шевченка, від. У. Н. С., $10.00; Січ, відділ У. Н. Союза, $5.00; Укр.-Амер. Горожанський Клюб $5.00; дрібними датками зібрано $15.00; Товариство св. Ольги $2.00, о. Маріян Кучер $3.00, Йосиф Буката $2.00. Разом $52.00. Розходу було $7.00, а осталось на УВО і на інвалідів $45.00. З того на УВО $20.00, а на інвалідів $25.00. Гроші вислано до старого краю через Ліґу Визволенян України в Пітсбурґу, з тим, що вона має їх вислати через „Обєднання".

Дмитро Капраль.

„ПОСТУП".

Кажуть, що колись люди і звір — були однакові: „хижости". — Що сильніший душив слабшого...

Звір, як колись так і нині душив і душить: лис — заяця.. вовк — лиса... медвідь — вовка... лев — медведя і т. д., і т. д., і т. д....

— Колись ішло племя на племя, князь на князя, король на короля, патріярх на патріярха, Половці на Киян, Татари на Половців і т. д.

— Нині ні! Нині культур XX. віку. Поступ! А культура і поступ багато дали людству.. Культура дала „Союз Націй" „Міжнародній Трибунал" і закони, щоби сильніший не гнобив слабшого.

— — — — — — —

— Або трублять ґазети, що в 1932 р. впало останнє невільництво — в Сіямі!...

— Неправда! і ще раз неправда!

— Воно є, і то всюди, навіть у найкультурніщих країнах. Приглянься добре.

— Колись вскакувала держава в державу і вибирала невільників, держала їх у неволі, або брала за них викуп...

— Нині не те. Нині самі в себе набирають невільників... по закону...

Так! так!...—(„Новий Час").

Тяжкі часи...

— Що чувати, пане аптикар? — питає, входячи до аптики лікар.

— Паршиві часи, пане докторе. — Як Бог не зішле якої пошесної недуги, тифу, або холери, то оба підемо на жебри.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

The Sport Whirl.

ROCHESTER, N. Y.

The Ukrainian Basketball Team Continues Its Success.

The St. Josaphat basketball team under the management of Peter Sandusky of Rochester, N. Y., held an exhibition of two games and showed very fine form and ambition as they beat the Loves Jrs. in the first games by the score of 30 to 17 and beat the Inter-Church Champions the Waconas in the night cap by the score of 36 to 24. A fine croud was present and witnessed a very thrilling battle between the teams as all the teams put in the hard spirit of good players but could get nowhere near the fighting Ukrainians.

Up to the present time the St. Josaphats have five victories and no losses. They have played some stiff games so far this season for they were outclassed and just mere players to the big Parsell-Webster five. The Ukes put in a big fight and set back the big giants by the score of 26 to 15. This shows the Ukes still have some fighting spirit left. For games with the St. Josaphats write the manager:

Peter Sandusky,
18 Thomas St., Rochester, N. Y.

ХИТРИЙ ПОБОЖНИЙ.

Одно село мало погану славу села безбожного. Зайшло се до вуха ігумена одного василіянського монастиря і він загадав душі сего села спасти з кіґтів нечистого. Вислав до села місію з найліпших проповідників. Успіх проповідей і наук при сповідях був величавий. Народ покаявся і поклявся не грішити більше.

Хоч грішники покаялися і прирекли поправу, то Бог не простив їм тих тяжких гріхів без ніякої покути. Сповідники всім грішникам, себто всім громадянам і всім громадянкам дали таку покуту, щоби вони всі прийшли помолитися перед чудотворним образом Богородиці в монастирській церкві. Приказ був такий, щоби всі ішли пішки, вкинувши до чобіт чи до черевиків по пять зерен гороху.

Грішники зробили так і пустилися в додрогу. Ідучи, кождий гірко каявся, лиш не знати: чи тому, що грішив, чи може тому, що покаявся і за гріхи покутує.

Грішники кульгали скривившися, йойкаючи і плачучи. Деякі не ішли, а підскакували на шпиньках. Були такі, що посідали на земли і, підводячися на руках, посувалися вперед. Так вони зайшли на місце: одні плачучи, інші кленучи, мало хто з молитвою на устах.

Лиш один, саме найбільший грішник в селі, ішов і до монастиря прийшов жваво, веселий. Коли інші скоро лиш приручкували під церкву, боржій стягали чоботи і висипували горох, то той один лиш тупцював усміхнений.

Один монах бачив, як він надходив і як він тепер ходив, не скривившися. Монах став гримати на нього, грозити страшними карами на дні пекла і спитав:

„Яким правом ти пустився відпокутувати свої гріхи без гороху в чоботах?

Грішник відповів покірно:

„Я, отче духовний, відпокутував мої гріхи цілком так, як мені приказав був мій сповідник. Він приказав мені, заки взуюся, вкинути до чобіт по пять горошків. Він мені не казав, що той горох мусить бути... сирий!

ТАРЗАН МОЖНОВЛАДЕЦЬ ДЖУНҐЛІВ. (30)

Чим далі, тим більше звужувалося міжгіря, а скелі все зростали у височину. Вбік не можна було звернути нікуди, бо скелі стрімкою стіною звисали. Нарешті за одним закрутом між скелями Блейк побачив, що стежка кінчиться великим отвором-брамою в скелях. Чорний воїн засвітив від горіючої тріски смолоскип і ним освітив широкий вхід до скелі. Він, підштовхуючи Блейка списою, змусив його йти поперед себе.

Таку саму дивну гру долі переживав Стимбол. Вона його вкинула на довго в гущавину страшних джунґлів, де він, змучений і голодний, блукав, поки нарешті не надибав стежки, добре протоптаної звірями та людьми. Тою стежкою подався Стимбол вперед, сподіваючися, що вкінці вона кудись його приведе. Адже вона має ціль. Ще кілька днів і ночей вандрував Стимбол тою стежкою, поки нарешті не опинився біля табору шейка Ібн Джада.

Феджуан, старший слуга-раб шейків, перший побачив недалеко табору Стимбола. Він привів його до табору, а потім до намету шейка. В наметі сидів шейк Ібн Джад та його брат Толоґ, а також кілька інших Арабів. Усі вони пили каву, коли перед ними зявився слуга зі Стимболом. „О, кого це ти привів?" — запитався шейк. На це слуга відповів. „Здибав я його недалеко джунглів біля табору. Думаю, що він святий, бо не має ніякої зброї в себе!"

„Ще одна християнська собака!" — сердито промовив Фад, спльовуючи на землю. „Можливо, що це Француз", скінчив він свою репліку сердито. „Може дійсно він Француз. Заговори до нього по францускьи", сказав шейк. Шейк хотів лише з цікавости розпитати білого приблуду, хто він і звідки. Він знав одинокий спосіб, і, на його думку, найліпший, щоби позбутися людини, яка йому непотрібна й некорисна, а саме — перерізати їй горло.